

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 01 października 2024 r.

Znak sprawy: BM.zp.058.48.2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedź na interpelację nr 4762 w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa żywnościowego w Polsce.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 4762 złożoną przez posłów na Sejm RP Panią Annę Gębicką oraz Pana Krzysztofa Cieciorę w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa żywnościowego w Polsce w świetle sprawy rolnika wobec którego Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację i utrzymał w mocy rozstrzygnięcia sądu okręgowego dotyczące zaskarżonej przez sąsiadów rolnika uciążliwości zapachowej i dźwiękowej pochodzącej z jego gospodarstwa, informuję co następuje:

Zważywszy na fakt, iż wyrok sądu okręgowego w przedmiotowej sprawie zapadł za czasów Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z PiS można Państwu posłom zadać te same pytania, które teraz są kierowane do Ministra Siekierskiego. Nie zidentyfikowałem w resorcie zleconych przez Państwa zadań dla komórek organizacyjnych, o których mowa w Państwa pytaniach. Ponadto była Wiceminister Klimatu i Środowiska z PiS Pani Małgorzata Golińska była odpowiedzialna za projekt ustawy o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, ale jakoś nie udało się Państwu sfinalizować prac legislacyjnych w tym zakresie.

Wracając do problemu ww. rolnika, ministerstwo nie pozostawiło sprawy bez interwencji.

Minister Czesław Siekierski odbył wizytę w gospodarstwie rolnika, podczas której omówione zostały ewentualne formy pomocy. Ponadto, zarówno ja jak i Podsekretarz Stanu Pan Adam Nowak, pozostajemy w stałym kontakcie telefonicznym z rolnikiem, którego dotyczy wyrok sądu. Minister RiRW nie ma możliwości podjęcia działań zmierzających do zakwestionowania tego wyroku, wobec czego skierowaliśmy stosowne pismo do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o skorzystanie przez rzecznika w tej sprawie z przysługujących Mu uprawnień.

Należy zauważyć, iż wieś na przestrzeni ostatnich lat przechodzi zasadnicze przekształcenia. Dotychczasowa, dominująca funkcja wsi i obszarów wiejskich, związana z wytwarzaniem żywności ulega zróżnicowaniu. Oprócz rozwoju usług czy pozarolniczych miejsc pracy, wieś staje się także miejscem do życia osób niezwiązanych z rolnictwem. Sytuacja ta sprawia, że osoby decydujące się na zamieszkanie w przestrzeni wiejskiej, dedykowanej produkcji rolniczej, muszą być świadomi uwarunkowań jakie towarzyszą prowadzonej produkcji rolnej. Pomimo rozwoju technologii i wprowadzaniem innowacji, niektórych czynników związanych z prowadzoną produkcją nie da się wyeliminować. Mechanizacja i automatyzacja wielu procesów produkcyjnych w rolnictwie sprawia, że możliwa jest optymalizacja wykorzystania zasobów technicznych, przyczyniając się np. do ograniczenia emisji CO₂ lub hałasu. Co równie istotne, wzrost emisji uciążliwych zapachów wiąże się także bezpośrednio ze wzrostem temperatury wywołanym zmianami klimatu. Dzięki systematycznemu podnoszeniu wiedzy, kwalifikacji i umiejętności, rolnicy w bardzo szerokim zakresie realizują usługi ekosystemowe, ukierunkowane na ochronę środowiska naturalnego i zachowanie bioróżnorodności. Niestety w wielu przypadkach, wykonanie zabiegów agrotechnicznych, korzystnych z punktu widzenia środowiska naturalnego, może być traktowane jako działania uciążliwe dla pozostałych. Przykładem mogą być zabiegi ochronne, wykonywane w godzinach wieczornych lub po zmroku. Nie można jednak podporządkowywać tak ważnych społecznie i gospodarczo obszarów jak bezpieczeństwo żywnościowe, czy ochrona bioróżnorodności (np. chroniąca zapylacze), indywidualnym odczuciom.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy oddzielić funkcję produkcyjną wsi od funkcji mieszkaniowej. Konieczne w tym zakresie są odpowiednie uregulowania prawne. Jednakże, co warto podkreślić, powyższe regulacje nie pozostają jedynie w gestii ministerstwa rolnictwa.

Są zapowiedzi Ministra Klimatu i Środowiska, zgodnie z którymi zjawisko uciążliwości odorowej zostanie kompleksowo uregulowane. Według mojej wiedzy trwają prace eksperckie w tym zakresie w MKiŚ, a proces legislacyjny Wiceminister Krzysztof Bolesła zapowiedział na 2025 rok.

Z całą pewnością Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie bardzo aktywnie uczestniczyć w tych pracach, rozważmy też własne propozycje rozwiązań legislacyjnych oparte o wzorce francuskie.

Odpowiadając na konkretne pytania, informuję że:

- 1. Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi monitoring spraw, które prowadzone są przeciwko gospodarstwom rolnym?*

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie prowadzi monitoringu spraw, które są prowadzone przeciwko „gospodarstwom rolnym” (jak należy rozumieć chodzi o sprawy, których stroną pozwaną są rolnicy lub producenci rolni albo sprawy, w których takie osoby są oskarżane). Kwestią zasadniczą uniemożliwiającą prowadzenie takiego monitoringu, pomijając aspekty organizacyjne i techniczne, jest fakt, że sprawy te są sprawami dotyczącymi sfery prywatności ich uczestników. Nie mając do tego żadnych podstaw prawnych, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie może pozyskiwać lub domagać się informacji na ten temat. O toczącym się postępowaniu sądowym, a najczęściej o zakończonym postępowaniu, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ma możliwość dowiedzenia się tylko wówczas, gdy sam zainteresowany zwróci się do tego organu ze swoją sprawą. Trudny do wyobrażenia jest również cel monitorowania spraw sądowych, których uczestnikami procesowymi są rolnicy. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ani jego aparat urzędniczy, z uwagi na brak legitymacji procesowej, nie może bowiem przyłączyć się do takiego postępowania ani - z oczywistych względów - ingerować w jego przebieg i rozstrzygnięcia sądowe, które są jego rezultatem.

- 2. Czy udzielana jest jakakolwiek pomoc prawna/doradcza rolnikom, którzy są narażani na sprawy sądowe, które w konsekwencji mogą doprowadzić do ograniczenia produkcji żywności w Polsce?*

W odniesieniu do zadanego pytania, informuję, że administracja państwowa nie udziela w indywidualnych sprawach (cywilnych i karnych) pomocy prawnej, lecz realizuje zadania publiczne.

3. *Czy Ministerstwo przygotowuje jakiegokolwiek zmiany prawne, mające na celu chronienie tradycyjnej roli obszarów wiejskich, czy roli produkcji żywności.*

Zrównoważenie oczekiwań mieszkańców wsi oraz potrzeb związanych z prowadzoną produkcją rolniczą wymaga zintensyfikowania działań dostosowawczych. Dlatego też w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027) wdrażane są interwencje wspierające innowacyjne rozwiązania i zrównoważone praktyki, pozwalające minimalizować emisje z produkcji rolniczej, a także poprawiające mikroklimat wokół gospodarstwa.

Rozwiązania w ramach PS WPR 2023-2027 łączą wsparcie na rozwój nowoczesnych technologii, ekologiczną produkcję oraz aktywne zaangażowanie społeczności lokalnej, mając na celu dążenie m.in. do zrównoważonego rozwoju rolnictwa i poprawy komfortu życia na obszarach wiejskich. PS WPR 2023-2027 oferuje więc wsparcie na rzecz wdrożenia innowacyjnych praktyk i technologii w produkcji zwierzęcej i roślinnej. Dzięki finansowaniu systemów hodowlanych, w tym związanych z magazynowaniem pasz i nawozów naturalnych działamy na rzecz ograniczenia emisji, efektywnego wykorzystania zasobów i w konsekwencji podnoszenia jakości środowiska naturalnego i życia na obszarach wiejskich. Także inwestycje w odnawialne źródła energii przyczyniają się do poprawy i ochrony zasobów naturalnych. Ważne jest też, że PS WPR 2023-2027 co do zasady, wspiera rodzinne gospodarstwa rolne, prowadzące produkcję w sposób zrównoważony. W odniesieniu do działań podnoszących jakość życia na obszarach wiejskich PS WPR 2023-2027 realizuje szeroki zakres pomocy związanej głównie z działaniami społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi. Mieszkańcy obszarów wiejskich mogą więc otrzymać wsparcie na tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej, podnoszenie kompetencji, budowanie tożsamości czy też aktywizację społeczną. To tylko część możliwości, które kierowane są do rolników, przedsiębiorców i mieszkańców obszarów wiejskich, z które zostały zaprogramowane w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Powyżej przytoczone przykłady wskazują bardzo wyraźnie, że intencją MRiRW jest zapewnianie bezpieczeństwa żywnościowego, dbanie o zasoby naturalne oraz

podnoszenie jakości życia na obszarach wiejskich przy jednoczesnym zachowaniu ładu społecznego. W części do pytania odniosłem się też we wstępie.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych

Pan Krzysztof Bolesta – Sekretarz Stanu w MKiŚ